

การประเมินผลโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML)

Evaluation of The Development of Capabilities of SML Villages and Communities Projects

ณรงค์เดช แก้วอูย

10.14456/jrgbsrangsit.2016.4

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีอิสระในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านและชุมชน มีการร่วมแรงร่วมใจกันในการบริหารจัดการ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมา เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข และเพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถดำเนินการโครงการ ได้ตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภค รวมถึงโครงการ SMLสามารถส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้แก่ประชาชน ทำให้ปัญหาความยากจนลดลง การรู้บทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชนผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านสังคม ได้แก่ ประชาชนมีความร่วมมือ ร่วมใจกัน สามารถพึ่งตนเองได้ มีความสามัคคี เอื้ออาทรต่อกัน ในด้านการเมือง ได้แก่ เกิดประชาธิปไตยในหมู่บ้าน/ชุมชน เกิดการปกครองแบบมีส่วนร่วม และในด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการด้านการเงินของชุมชนประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ เพื่อให้รัฐบาลนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป

คำสำคัญ: หมู่บ้านและชุมชน, การพัฒนาศักยภาพ

Abstract

This study aimed to (1) investigate the development of capabilities of the SML villages and communities projects in order to evaluate the level of result orientation in terms of their outcome and impact, (2) study the encountered problems and obstacles and their resolutions, and (3) to survey residents' satisfaction towards the projects. This mixed-method research relied on both qualitative and quantitative data from involved government units, community leaders and committees, and people who gained benefits from the project.

The result showed that people understood the objectives of the projects. And from an evaluation of the operation results in terms of their outcome and impact, it was found that budgets were properly allocated to the villages and communities in line with their sizes. This resulted in people benefiting from the structures, facilities, public utility systems, including job promotion to increase income, which, in turn, helped reduce poverty and unemployment. With this, the unemployed and those with less income have received support of their both main and supplementary careers. This was beneficial to problem resolutions of the villages/communities and responded to the real needs of the people. All in all, they learned about management and realized their roles, duties, and common responsibility.

The social impacts resulted from the project covered cooperation, collaboration, participation, self-help, spirit of teamwork, and consideration. Their political impacts included democracy within the villages/communities, and participatory governance. The economic impacts led to competence of the village/community among the dwellers, skills in financial management of the communities, and sustainable development. The findings of this research lend themselves as academic and practical recommendations to the people and their local leaders to come up with their operation in line with the government's policy so that the villages and communities can sustainably be developed in the years to come.

Key words: villages and communities, development of capabilities